

Gazeta Grudziądzka

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

W Imię Boże!

Rok założenia 1894

Wydanie główne

Za Wiarę i Ojczyznę!

Najpoczytniejsze ludowe pismo polityczne i społeczno-gospodarcze,
poświęcone walce o prawa ludu wiejskiego i należne mu stanowisko w państwie.

Adres: Gazeta Grudziądzka
Tel. 1812 Grudziądz, Droga Łąkowa

Założyciel Wiktor Kulerski

P.K.O. Poznań nr. 200420

Wielki proces o nadużycia

b. dyrektora departamentu i jego towarzyszy

W czwartek 21 bm. w Sądzie Okr. w Warszawie rozpoczął się sędziwy proces, w którym na ławie oskarżonych zasiadli: były dyrektor departamentu podatkowego w Ministerstwie Skarbu Paweł Michalski, były poseł, działacz rzemieślniczy BBWR, Idzikowski, były naczelnik urzędu skarbowego w Białymstoku Niesiobelski, oraz dwóch przemysłowców Kaufman i Miazga. B. dyr. Michalski odpowiadać będzie za szereg przekroczeń podczas urzędowania a b. pos. Idzikowski za przywłaszczenie szeregu kwot na ogólną sumę 23.000 złotych. Pozostali oskarżeni współdziałali w wykonywaniu nadużyć. O rozmiarach procesu świadczy fakt, że akt oskarżenia zawiera 181 stron pisma maszynowego.

Na rozprawę powołano 150 świadków, wśród nich szereg osobistości ze świata politycznego, jak b. minister skarbu Zawadzki, wice min. Świtalski oraz szereg posłów.

Prokuratoria Generalna zgłosić ma imieniem skarbu państwa powództwo w wysokości kilkudziesięciu tysięcy złotych.

Z wojny domowej w Hiszpanii

Powstańcy dotarli do morza

Saragossa. Wojska powstańcze gen. Franco osiągnęły już brzeg morza Śródziemnego zajmując miasta Vinaroz, oraz Tortosa leżące nad brzegami rzeki Ebro. W tej chwili oddziały powstańcze zajmują już 50 klm. wybrzeża śródziemnomorskiego.

LUDNOŚĆ HISZPANII MA DOSYĆ WOJNY.

W Barcelonie oraz w innych miastach, pozostających pod władzą wojsk rządowych, jak w Alicante, Kartagenie i Walencji, ludność na wieść o dotarciu wojsk gen. Franco do morza Śródziemnego urządziła demonstracje uliczne domagając się niezwłocznego zakończenia wojny. Obywatele, zmobilizowani w Tarragonie, odmówili wyruszenia do Barcelony, twierdząc, że dalsza walka jest bezcelowa.

Wedle doniesień z Katalonii prez. Azana miał wyjechać z rodziną do Gibraltaru.

MASOWA UCIECZKA UCHODZCÓW HISZPAŃSKICH

Paryż. — Masowa ucieczka ludności cywilnej z Katalonii do Francji przybiera w ostatnich dniach coraz większe rozmiary.

W ciągu drugiego dnia Świąt Wielkiejnocy około 1500 uciekinierów hiszpańskich dotarło do Pontdu Ru na granicy francuskiej. — Skierowano ich niezwłocznie do obozów dla uciekinierów w Mari-gnac. (ATE)

Masowe aresztowania w Rumunii

Bukareszt. U wielu działaczy organizacji „Żelaznej Gwardii” (rumuńska bojowa org. faszystowska) przeprowadzono rewizję, w czasie których znaleziono wiele broni ręcznej i maszynowej, wiele amunicji i granatów ręcznych.

W związku z tym dokonano licznych aresztowań wśród działaczy rozwiązanej organizacji „Żelaznej Gwardii”. Przywódcą tej organizacji Codreanu oraz ok. 80 wybitniejszych działaczy osadzono w więzieniu.

Według znalezionych dowodów „Żelazna Gwardia” miała dążyć do wywołania przewrotu i objęcia władzy.

Oddłużenie w rolnictwie

Jest to pewnikiem niezaprzeczalnym że dopóki trwać będzie u nas stan nieopłacalności produkcji rolnej, dopóki rolnik w wartościach zbieranych plonów nie otrzyma zwrotu wartości włożonej pracy, zwrotu nakładów pieniężnych włożonych w produkcję, należytych odpisów na utrzymanie w stanie używalnym i amortyzację budynków i inwentarza martwego i żywego, oraz godziwego zysku — tak długo bezskuteczne będą wszelkie wysiłki zmierzające ku wyprowadzeniu Polski z dzisiejszej maroty gospodarczej.

Dopóki wieś nasza, obejmująca 75% ogółu ludności, w ogólnym dochodzie społecznym na jedną głowę ludności, stać będzie na ostatnim miejscu daleko poza robotnikami i drobnym rzemiosłem, tak długo wieś nasza stanowiąca olbrzymi rynek dla zbytu produktów przemysłu krajowego, nie będzie odbiorcą tych produktów.

Z pośród przyczyn powodujących ten fatalny stan rzeczy w rolnictwie, dwie są najważniejsze: nieopłacalność produkcji rolnej i wielkie zadłużenie rolnictwa. Zadłużenie które powstało w okresie dobrej koniunktury w rolnictwie, w okresie ogólnie wysokich cen.

Kiedy przyszły lata wielkiego spadku cen produktów rolnych, a wysokość zadłużenia pozostawała na poziomie dawnym, klęska bankructwa stanęła przed rolnictwem zupełnie wyraźnie. Okazała się przede wszystkim potrzebą przeprowadzenia zabiegu któryby uratował rolnictwo przed tą klęską bankructwa. Zabiegiem tym było oddłużenie.

Zdawałoby się, że raz należycie przeprowadzone oddłużenie, powinno okazać się skutecznym środkiem w dziedzinie odciążenia rolnictwa od nadmiernych zadłużeń. Tymczasem zagadnienie oddłużenia rolnictwa jest kwestią aktualną i palącą tak samo dziś jak i przed parulatami. Gdzież przeto leży przyczyna tego, że środki oddłużeniowe dotychczas stosowane nie są skuteczne? Jakież są powody tego że wieś nadal nie odczuwa żadnej poprawy w swoim położeniu? Ojóż trzeba stwierdzić, że przyczyna leży w tym, iż środki oddłużeniowe stosowane były zawsze dotychczas w granicach niewystarczających. Stosowane były małymi zastrzykami co pewien czas. Zamiast zastosowania radykalnego sposobu sprowadzenia zadłużenia do poziomu odpowiadającego poziomowi spadku cen produktów rolnych, sto

(Ciąg dalszy na stronie 2-giej).

Podpisanie

angielsko-włoskiego porozumienia

W Wielką Sobotę podpisany został w Rzymie układ włosko-angielski który reguluje ostatecznie sporne kwestie istniejące między Włochami i Anglią na morzu Śródziemnym, morzu Czerwonym i w Afryce Północnej. Układem tym obie strony zawierające zobowiązują się wszelkie sprawy dotyczące ruchów i zmian sił wojennych na wymienionych terenach, dokonywać z wiedzą i zgodą stron obu. Ze swej strony Włochy zobowiązały się do wycofania się z Hiszpanii, oraz złożyć oświadczenie, że nie posiadają żadnych roszczeń ani terytorialnych ani politycznych w stosunku do Hiszpanii i jej koloniach. Anglia zaś zobowiązała się uznać władzę włoską nad Abisynią.

Z okazji podpisania tego układu, między premierem rządu angielskiego Chamberlainem i dyktatorem włoskim Mussolinim wymienione zostały serdeczne telegramy, w których obaj sternicy rządów wyrazili przekonanie, że z chwilą całkowitego zastosowania układu znikną między Anglią i Włochami wszystkie sprawy sporne, a stosunki włosko-angielskie opierać się będą na trwałej podstawie zaufania i przyjaźni.

Prasa angielska i włoska fakt podpisania układu włosko-angielskiego przyjęły również radośnie, stwierdzając że fakt ten przyczynia się wielce do utrwalenia pokoju w Europie.

Największa bitwa w historii Chin

Szanghaj. — Według informacji chińskich, przygotowuje się obecnie na froncie na północ od Hsuczau w prowincji Szantung bitwa o rozmiarach, dotychczas od chwili wybuchu działań wojennych nie spotykanych.

Japończycy rozpoczęli, według tych informacji, ponownie ofensywę, której główne uderzenie skierowane jest na rejon pod Ling-syi. W związku z powyższym źródła chińskie podają, że w chwili obecnej dowództwo chińskie rzuciło około 500.000 świeżych żołnierzy w tę „największą bitwę w hi-

storii Chin”. Na froncie pod Hsuczau, według źródeł chińskich, dowództwo japońskie skoncentruje armię 500-tysięczną. Celem zaś przygotowania nieodzownych dowodów, dowództwo japońskie — tak twierdzą informacje chińskie — wycofało swe wojska z szerokich połaci kraju prowincji Szansi i północnego Honan.

Według ostatnich wiadomości, dowództwo chińskie zamyka coraz szczelniej pierścień, mający spowodować druzgocącą klęskę dla rzekomo odciętej w tym rejonie grupy japońskiej. (ATE).

(Ciąg dalszy ze strony 1-szej)

sowano takie lub inne ulgi, zaś wysokość zadłużenia pozostawała ta sama.

Jak bezskuteczne okazały się dotychczasowe zabiegi oddłużeniowe niechaj zaświadczą liczby. Tak więc jeżeli zadłużenie w gospodarstwach prywatnych na Pomorzu na 1 ha obszaru w dniu 1. 7. 32 r. wynosiło przeciętnie 516 zł, to na dzień 1. 7. 36 r. zadłużenie to wynosiło już 552 zł. Dla Wielkopolski liczby te wyniosły 511 zł na 1. 7. 32 r., i 540 zł na 1. 7. 36 r.

W osadnictwie stan zadłużenia po zabiegach oddłużeniowych stał się jeszcze fatalniejszy. Dość powiedzieć, że zadłużenie dzisiejsze osadnika przewyższa wartość całej gospodarki.

Nie więc dziwnego, że w tym stanie rzeczy, mimo tego iż do jesieni br. obowiązuje karencja, czyli zawieszenie spłaty kapitałów dłużnych, przy obowiązkach spłacania tylko odsetek, w Banku Akceptacyjnym powstały już olbrzymie zaległości w spłacie samych odsetek, zaś w osadnictwie w dniu 31. 12. 1936 roku w oddziałach Państwowego Banku Rolnego w Grudziądzu, Poznaniu i Katowicach zaległości rentowe wynosiły olbrzymią sumę 17.572.081 zł. Oczywiście do dnia dzisiejszego zaległości te wzrosły znacznie.

Jeżeli się zważy, że taki stan rzeczy zaistniał w okresie kiedy obowiązuje zawieszenie spłaty kapitału dłużnego, to co będzie kiedy nadejdzie jesień i rolnicy będą musieli spłacać raty kapitału?

W czasach ostatnich zagadnienie konieczności przeprowadzenia rzeczywistego i skutecznego oddłużenia w rolnictwie szeroko było omawiane i w organizacjach rolniczych i na łamach prasy. Organizacje rolnicze złożyły w ministerstwie rolnictwa wiele rezolucji ustalających zasady jak ma być przeprowadzone oddłużenie by było ono rzeczywiste i skuteczne. Dla uchwalenia dalszych ustaw oddłużeniowych ma być zwołana nawet sesja nadzwyczajna sejmiku.

Sprawa oddłużenia rolnictwa, stała się sprawą obchodzącą nie tylko samych rolników, ale stała się ważną i pilną sprawą państwową. Jeżeli nie uwolni się bowiem rolników od gniozącego ich wciąż jeszcze ciężaru długów, powstałych najczęściej bez żadnej z ich strony winy, tak długo nie dźwignie się wieś z dzisiejszego swego wyniszczenia i tak długo wieś polska będzie zamknięta jako wewnętrzny rynek zbytu dla produktów naszego przemysłu. To zaś wiąże się ściśle z wysiłkami naszymi w dziedzinie walki z kryzysem gospodarczym, z bezrobociem i niedzą mas. Wiąże się ściśle z zagadnieniem obronności kraju. (gł)

Wielki proces szpiegowski w Rumunii

Bukareszt. — W Kiszynowie rozpoczął się wielki proces o szpiegostwo na rzecz Sowieków.

Na ławie oskarżonych zasiada jeden oficer służby czynnej, dwóch oficerów rezerwy i kilku urzędników. Główny oskarżony, inż. Nikomow, który już poprzednio skazany był na 10 lat ciężkiego więzienia za szpiegostwo, był ostatnio szefem młodzieży komunistycznej na Bessarabii a zarazem szefem sowieckiego wywiadu na tym terenie. (ATE)

Proces apelacyjny starosty Czarnockiego

W poznańskim Sądzie Apelacyjnym odbyła się rozprawa odwoławcza b. starosty w Kartuzach Jerzego Czarnockiego, który wyrokiem sądu gdyńskiego skazany został za przestępstwa urzędnicze (art. 286 par. 1 k. k.) na

karę 2 lat więzienia. Czarnockiego który ze względu na zły stan zdrowia przebywa w szpitalu więziennym w Grudziądzu, na rozprawę nie sprowadzono.

W wyniku postępowania dowodowego Sąd Apelacyjny w Pozna-

niu uchylił wyrok Sądu Okręgowego w Gdyni i — uznając Czarnockiego winnym zbrodni urzędniczej (art. 286 par. 2 k. k.) — skazał go na łączną karę półtora roku więzienia oraz utratę praw obywatelskich i publicznych praw honorowych na trzy lata. Po ogłoszeniu wyroku obrońcy oskarżonego postawili wniosek o uchylenie aresztu tymczasowego, zawieszonego nad Czarnockim, i zwolnienie go za kaucją pieniężną. Sąd przychylił się do tego wniosku, wobec czego Czarnocki został wypuszczony z więzienia w Grudziądzu i będzie odpowiadał z wolnej stopy.

Prez. Roosevelt przeciw dyktaturze

Waszyngton. — Prezydent Roosevelt wygłosił przed mikrofonem radia przemówienie na temat stosunków państwowych demokratycznych do rządzonych autorytatywnie.

„Rząd — mówił Roosevelt — skupi wszystkie swe siły dla usunięcia trudności gospodarczych i utrzymania wolności osobistej, stanowiącej najcenniejszą własność

każdego obywatela Stanów Zjednoczonych. Różne wielkie narody zniosły ustrój demokratyczny. Winy za ten stan rzeczy nie ponosi demokracja, lecz niepewność polityczna i gospodarcza. My, w Ameryce, wiemy, że demokracja może być utrzymana i może owocnie działać. By ten cel osiągnąć musimy skupić wszystkie nasze wysiłki.

Silny rząd nie potrzebuje uży-

Nowa niespodzianka Hitlera

„Kurier Warszawski” donosi z Nowego Jorku: Lord Strabolgy, członek angielskiej izby gmin pisząc w „New York Journal” wyraził pogląd, że Hitler przygotowuje Europie nową niespodziankę, która odbiega od możliwości oczekiwanych po zagarnięciu Austrii przez Niemcy. Ambicje Hitlera mają być obecnie zwrócone w kierunku Holandii z jej 400-ta milami angielskimi wybrzeża, co stanowi niezwykle ponętny kąsek w porównaniu z 330 milami wybrzeża niemieckiego na Morzu Północnym. Nie mniej pożądaną są kolonie holenderskie, posiadające około

3 milionów ludności i niezmiernie zapasy surowców.

Lord Strabolgy twierdzi, że pomiędzy Niemcami a Japonią istnieje porozumienie co do podziału kolonii holenderskich. Stąd wielkie tempo zbrojeń Holandii. Anglia zrozumiała zdaniem Lorda Strabolgy niebezpieczeństwo, jakie grozi jej w razie zagarnięcia Holandii przez Niemcy, i przez usta swych dzienników oświadczyła że jej granice rozciągają się wzdłuż wschodnich granic Holandii, mimo, że alians między Anglią a Holandią nie istnieje.

Zamachy bombowe w Palestynie

Jerozolima. — Komunikat urzędowy zanacza, iż w czasie ostatnich 2 dni wojska angielskie stoczyły w okolicy Nablus formalną bitwę z silnym oddziałem Arabów, który został zupełnie otoczony. W wyniku walki 60 Arabów zostało zabitych, a przeszło 100 rannych. Angielcy nie ponieśli żadnych strat.

W ciągu ubiegłych świąt wydarzyły się w Jerozolimie liczne incydenty, które spowodowały ofiary w ludziach. W pierwszym dniu świąt Wielkiejnocy w jednej z kamienic arabskich w Haifie wybuchła bomba, wskutek której 1 Arab został zabity a siedem zostało rannych. W dzielnicy żydowskiej w Jerozolimie wybuch bomby zranił jedną osobę. Dokonano zamachu bombowego na dom wyższego oficera policji w jednej z wiosek nad jeziorem Tyberiadą. Ofiar w ludziach przy tym zamachu nie było.

Chłopi mają dość endeckiego bałamucenia

W ubiegłą sobotę urządzili endecy zebranie organizacyjne w Chrzanie pow. Jarocin. Na zaproszenie przybyli okoliczni chłopi i robotnicy w liczbie 25 osób. Z referatem przybył niej. Baumgart student z

Jarocina, któremu się źle powiodło, bo chłopi dali mu taką odprawę, że się na pewno odechce endeckim wyprawom na wieś. Jak obecni zaczęli owego referenta zasypywać zapytaniami, to mu zu-

pełnie zatkali gębę. Przyznał się później sam do tego.

Nie powiodło się więc endeckom — a w dodatku policja podobno pospisywała protokoły. Poco więc wtykacie endectwa palce między nie swoje rzeczy?

Krwawe napady na policję

W Złoczowie w Małopolsce w drugi dzień świąt wielkanocnych w godzinach nad ranem dwaj funkcjonariusze policji udali się do mieszkania krawca Pawła Kupezyka. Kiedy policjanci wchodziłi do sieni, z poddasza padły trzy strzały, które ugodziły policjanta Jana Bisienika, który po paru minutach zakończył życie. Sprawca zbiegł. Nazwisko zabójcy jest ustalone, nie może jednak być ujawnione ze względu na toczące się śledztwo. Energiczne dochodzenie w toku.

W nocy z 18 na 19 bm. na posterunek policji w Małej Dąbrowce (pow. katowicki) przybyło 2 mło-

docianych osobników, którzy wszczęli rozmowę z dyżurnym starszym posterunkowym Franciszkiem Biolikiem. Jeden z nich zniechęca uderzył Biolika w tył głowy obuchem siekiery, zadając mu ciężką ranę, poczem napastnicy zbiegli. Zarządzono energiczne posęgi i obławę w okolicy.

W wyniku posęgu ujęto 17-letniego Edwarda Debińskiego i 23-letniego Huberta Wiczorka, sprawców napadu na posterunek. Władze bezpieczeństwa prowadzą dochodzenia. Rannego Biolika odstawiono do szpitala w Szopienicach.

Trzej oszuści żydowscy poszli do Berezy

Urzędowa agencja PAT donosi: W tygodniu przedświątecznym osadzeni zostali w Berezie Kartuskiej Ignacy Haskelberg, Aleksy Schreiber Mendel Furko. Wszyscy wyżej wymienieni działający pod firmą „Polskie towarzystwo eksportu morskiego” w Warszawie przedstawiali ministerstwu przemysłu i handlu dokumenty o eksporcie cukierków do Indji Holenderskich i Brazylii, celem wyjednania ze-

zwoleń wwozowych na herbatę i kawę tych krajów, podczas gdy w rzeczywistości towar kierowany był do Anglii, a na miejsce przeznaczenia dochodziły ładunki żwiru, maskowane niewielką ilością cukierków.

Przypadkowe ujawnienie tych manipulacji w Batawii naraziło na szwank dobre imię eksportu polskiego.

6 miliardów zł na morskie zbrojenia Stanów Zjedn.

Waszyngton. Komisja morska senatu amerykańskiego przyjęła przedłożony przez prezydenta Roosevelta program morski przewidujący budowę trzech super-dreadnoughtów o wyporności po 45.000 ton każdy oraz 26 krążowników pomocniczych. Koszty budowy tych okrętów wyniosą według preliminarza około 1.156 milionów dolarów czyli około 6 miliardów złotych.

Najważniejsze dla Polski

to oparcie rządu na ludzie polskim

Co mówią wybitni politycy o położeniu wewnętrznym

Pod tytułem: „Polska w rodzie narodów i w gronie własnych obywateli” redakcja „Ilustrowanego Kuryera Codziennego” zwróciła się z ankietą do przedstawicieli różnych kierunków polskiej myśli politycznej. Przedstawiciele ci wypowiedzieli się b. jasno zwłaszcza na drugą część pytania: Pol-

ska w gronie własnych obywateli! Ze względu na to, że rozważania i poglądy te są całkiem na czasie, oraz ze względu na to, że z poglądami tymi w większej mierze się zgadzamy, podajemy najbardziej charakterystyczne odpowiedzi, zamieszczone w świątecznym nr. „I. K. C.”.

blizszym czasie postawić przed oczami najszerszych mas naszego społeczeństwa wizję takiej nowej, lepszej Polski i wzbudzić w nich wolę jej osiągnięcia, zależeć będzie nie mniej niż od dobrej dyploma-

cji i dobrej organizacji armii zwycięstwo w chwili wielkiej próby dziejowej.

Ale nato trzeba nie tylko słów lecz i **rozumnych wielkodusznych czynów**“.

Co nakazuje rozum stanu

P. wicepremier Kwiatkowski ustala trzy elementy zasadnicze, utrwalające polityczny byt państwa. Po zawitych wywodach dochodzi p. wiceprem. Kwiatkowski do takiego wniosku końcowego:

„Rok 1937 przyniósł Polsce pewne, niewątpliwe sukcesy gospodarcze. Rok 1938 podniósł automatycznie ciśnienie zewnętrzno-polityczne w całej Europie, ale i na granicach Polski. Sprostować mu, to oznacza poprawić, usprawnić, pogłębić i rozszerzyć organizację wewnętrzną-polityczną. Oto główny — jak mi się wydaje — nakaz rozumu stanu dla Polski współczesnej“.

Wniosek bardzo prosty, a jednak... urzeczywistnianie jego odbywa się u nas... **wbrew nakazowi**

rozumu stanu, a może nawet... **wbrew woli p. wicepremiera.**

Ależ tak! Może Pani spokojnie pić dalej kawę.

Należy tylko dodać do kawy „Karo-Franck”, przyprawę, gdyż jest ona wyprodukowana z korzeni cykorii szlachetnej, czyni kawę zdrowszą i smaczniejszą. Dlatego do każdej kawy, nawet do najlepszej i szczególnie do najlepszej, należy

Karo-Franck
przyprawa w kostkach

To co najważniejsze

P. dr. Franciszek Bujak, profesor Un. Jana Kazimierza we Lwowie, redaktor pisma „Wieś i Państwo”, wybitny działacz ludowy, — uważa, że chcąc istotnie napisać o tym, co za najważniejsze uważa w chwili obecnej dla Polski, to właściwie powtórzyć musi tylko to, o czym wszyscy mówią:

„Najważniejszą sprawą jest oparcie rządu obok wojska także na ludzie polskim. Wszyscy o tym oddawna myślą mówią i piszą od najwyższych czynników państwowych, do najniższych organów od Sejmu i Senatu do najskromniejszych obywateli, od organów opinii publicznej, urzędowych i pół-urzędowych do „niezawisłych i zawieszanych“.

Niepotrzebnie także pisałbym o tem, że nie można pozyskać tego ludu drogą wszelkiego rodzaju represyj, ani drogą organizowania nowych stronnictw ludowych, czy też rozbijania dawnych, ani też u państwowawiania czyli poddawania pod wpływ władz administracyjnych społecznych organizacji rolniczych i samorządowych, oraz mianowania reprezentantów wsi od rad gromadzkich sejmików do posłów i senatorów.

Metoda przeprowadzania nowych linii podziału, metoda chemicznego frakcjonowania zawodzi zupełnie i daje raczej odpychki w zysku, zamiast pożądanego, wysokowartościowych składników“.

ART. 154 K. K.?

Dalszy ciąg odpowiedzi p. prof. Bujaka redakcja „I. K. C.” podała w krótkim streszczeniu, nie chcąc, przypuścić, narazić się na konfiskatę pisma, za popełnienie przestępstwa z art. 154 k. k. mówiącym o pochwalaniu przestępstwa. P. prof. Bujak bowiem zajmuje się w tej części artykułu emigrantami politycznymi, uważając przy tym, że amnestie polityczne bywają czasami dowodami największe-

go rozumu politycznego i największego patriotyzmu.

Szkoda, że tej właśnie części odpowiada p. prof. Bujaka nie ogłoszono w całości.

Trzeba rozumnych wielkodusznych czynów

P. prof. dr. Stanisław Grabski, b. minister i wybitny działacz Str. Pracy, uważa, że:

„Polożyć kres dzisiejszej dekompozycji, zespolić naprawdę naród w wielkim zbiorowym wysiłku woli — może tylko nowy ideał (nowy — bo żaden dotychczasowy tego nie zdziałał).

Ale musi to być nasz własny ideał a nie zapożyczony z zewnątrz:

Ideał państwa prawdziwej wolności obywatelskiej, a silnej mimo to władzy — i ustroju społeczno-gospodarczego, zapewniającego planowy, zbiorowy, wieloletni wysiłek całego narodu dla dorównania materialnymi zasobami o tyle dziś bogatszym zachodnim naszym sąsiadom, a jednocześnie wyzwalaającego jak najwięcej produkcyjnych inicjatyw indywidualnych i rozszerzającego, a nie zwążającego ich zakres działania.

Od tego, czy potrafimy w naj-

stworzyć własnego ruchu masowego;

2) ruchy masowe (ruch socjalistyczny, ruch ludowy, ruch „narodowy“) rozwijają się i krzepną poza **obrybą systemu rządzenia** i

Co to jest ład prawny

P. prof. dr. Stanisław Stroński, naczelny publicysta „Kur. Warsz.” mówiąc o potrzebie ładu i zgody na wewnątrz, wyjaśnia, co to jest ład prawny.

„Wszyscy wiedzą i uznają, że ład prawny jest jedyną ostoją pewną i trwałą wszelkiej budowy potęgi państwa. A co to jest ład prawny? Ład prawny to jest taki stan, w którym państwo ma to, co się należy państwu, naród to, co narodowi, rząd to, co rządowi, sąd to, co sądowi, wojsko to, co wojsku, wiedza to, co wiedzy, wytwórczość to, co wytwórczości, praca to, co pracy, obywatel to, co obywatelowi, nikt mniej ani też nikt więcej, niż mu się należy. A więc rząd rządzi, ale nie wybiera posłów, obywatel nie rządzi ale wybiera posłów, wojsko ma ogromne, lecz i wyłączone, zadanie obrony państwa. sąd i tylko sąd wymierza sprawiedliwość, wiedza rozstrzyga o powierzeniu danego stanowiska temu, który to właśnie umie, a nie temu, który umie coś innego lub nie. Dlaczego zaś to powoły-

wanie się na ład prawny, na ustrój państwowy na rządy prawa jest tak rozgłośnie? Bo wszyscy wiedzą, że to jest niezbędne dla zdrowia i mocy państwa, a skoro wiedzą, to chyba już i to powinni zrozumieć, że tylko w rzeczywistym istnieniu takiego stanu rzeczy, a nie w słowach samych tkwi siła zbawcza.

Wszyscy to wiedzą i uznają, że zjednoczenie narodowe dałoby nam ni mniej ni więcej niż to, co określić można jako **wprężenie** w służbę państwa wszystkich sił, dziś odsuniętych. Ale co to znaczy naprawdę? Niewątpliwie to, że samo tylko gadanie o zjednoczeniu narodowym, przy omijaniu dzieł, wieczi dziesiątych jednocy, by nie zakryli czapkami jednocy, jest **unikaniem** tego wprężenia wszystkich, które uważa się za zbawienne.

Więc rada na wewnątrz byłaby bodaj taka:

— Dobrzy ludzie, róbcie to, co głosicie, bo inzej będziecie ofiarami — o ile nie siewcami — **złudy**, której główną jednak ofiarą będzie dobro narodu i państwa“.

IDEA SPRAWIEDLIWOŚCI

Zabrał również głos p. adw. Fr. Paschalski, prezes Zw. Strzeleckiego, stwierdzając, że ludzie są nastawieni na rozkazy, dlatego też rzeczą najważniejszą w Polsce jest **władztwo dusz**“.

W Ozonie to jest przyjęte, **naród** zaś cały przyjąć tego nie chce.

Zaliczenie pełnych lat służby emerytom państw zaborczych

Ogłoszona w numerze 17 Dziennika Ustawa z dnia 12 marca 1938 r. wprowadziła do obecnie obowiązujących przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym urzędników państwa w szereg zasadniczych zmian. Najważniejszą z nich jest przywrócenie od 1 lipca 1939 r. zaliczenia w

całości rzeczywistej służby, pełnionej w b. państwach zaborczych. W związku z tym Ministerstwo Skarbu wydało już odpowiednie zarządzenia tak, aby wszystkie przeliczenia emerytur zostały na czas dokonane.

Ucieczka 9 groźnych przestępców z więzienia w Jaśle

jeden zabity — pięciu schwytano

W niedzielę, w pierwszy dzień Świąt Wielkanocnych uciekło 9 więźniów z więzienia Sądu Okręgowego w Jaśle. Wypadek miał miejsce o godz. 2-giej po południu, w którym to czasie jeden z dozorców otworzył celę, w której przebywało 9-ciu więźniów. Są to wszyscy bardzo groźni przestępcy zasądzeni na kilkuletnie kary więzienia. Rzucili się na dozorcę obezwładnili go i następnie, wykorzystując zmniejszoną z powodu świąt, obsadę strażników, zbiegli.

Zarządzono pościg na terenie całego powiatu. Jeden ze zbiegłych niejaki Klimowicz został podczas pościgu postrzelony i zmarł w szpitalu w Jaśle.

5-ciu ujęto w ciągu dnia. Obecnie jeszcze trzech przebywa na wolności.

Dziecko

z dwiema głowami urodziło się żywe i zdrowe

Dziecko z dwiema głowami urodziło się w Warszawie. Powiła je o godz. 9 rano na Annopolu (budynek 57) córka bezrobotnego 20 letnia Maria Trzask.

Nowonarodzoną dziewczynką zao-piekowało się Pogotowie, które przewiozło ją do szpitala im. Karola i Marii przy ul. Leszno.

Zarówno matka jak i niezwykle dziecko czują się zupełnie dobrze. Nie mówię — fenomen ma normalną wagę i zdrowy wygląd.

Przebywa w szpitalu pod specjalną opieką lekarzy.

Nadesłane

St. ŁAKOMSKI: „JAK SIĘ RODZIŁA BOLSZEWICKA ROSJA” — wspomnienia polskiego robotnika. Znany nam już autor zupełnie wyczerpanej pracy: „Z przeżyć i doświadczeń robotnika polskiego w ZSRR” zaznacza czytelnika jasno i dobitnie z prawdziwą Rosją pod panowaniem bolszewizmu. Bolszewizm to nie tylko nieszczęście dla chłopów, robotników czy inteligentów, ale katastrofa dla państwa, źródło wiecznych wlk, z których zetraca się nie tylko dorobek pracy i kultury, ale i życie. Pracą tą winny się zainteresować wszystkie stany w Polsce. Wydane nakładem „Fundacji Dom Ludowy „Wisła” w Krakowie. Cena egzemplarza zł 3.50. Str. 259.

Zjazdy i zgromadzenia Stronnictwa Ludowego

Buczacz. — W dniu 24 kwietnia w domu czytelników w Baryszu o godzinie 12.30 odbędzie się zebranie Prezesów i wszystkich członków Zarządu S. L. Sprawy bardzo ważne, osobnych zaproszeń wysyłać się nie będzie.

Za zarząd powiatowy S. L. Toranczak.

Pow. Suwałki: Dnia 24 kwietnia o godz. 10 m. 45 odbędzie się nadzwyczajny Zjazd Powiatowy Zarządów Kół Gminnych i wiejskich oraz delegatów, 1 na 10 członków. Wstęp za legitymacjami na rok 1938, które można jeszcze otrzymać na miejscu. Goście z pośród członków S. L. mile widziani.

Za Zarz. Pow. S. L. w Suwałkach V-Prezes Trochym Piotr Sekretarz: Moczulajtyś Piotr

Gostynin: Dnia 24-go kwietnia w Czerminie pow. Gostynin odbędzie się uroczystość poświęcenia sztandaru S. L. Zbiórka we wsi o godz. 10 rano i wymarsz do kościoła. O godz. 11 uroczyste zgromadzenie publiczne, na które zaprasza wszystkich ludowców i sympatyków.

Prezes A. Czapski.

Pow. Kalisz: Zawiadamiamy, że w dniu 24 kwietnia odbędzie się Zjazd Statutowy Stron. Ludow. w Kaliszu początek o godz. 10 rano punktualnie. Wstęp i prawo głosu mają tylko te Kola, które opłaciły składkę członkowską na rok 1938. Przybywajcie licznie.

Prezes Pow. H. Rychter.

PODZIĘKOWANIA.

Wszystkim osobom, Zarządom i Organizacjom, które w czasie mego pobytu i ciężkiej choroby w więzieniu dały dowód życzliwej pomocy i współczucia w licznych nadesłanych zarówno do mnie jak i do mojej rodziny listach — składam najszczerze podziękowanie.

Jan Schram.

Panu Mecenasowi Józefowi Recze z Kielce, za skuteczną obronę przed Sądem Okręgowym w Kielcach, składam tą drogą moje serdeczne podziękowanie.

Michał Pisarski z pow. stopnickiego.

SĄDY UWALNIAJĄ LUDOWCÓW.

Sosnowiec. Sąd grodzki w Pili-cy zasądził działacza Stron. Ludowego, A. Goskę, na 6 miesięcy bez względnego aresztu oraz grzywnę za podburzające przemówienie na terenie pow. olkuskiego. Sąd Okręgowy w Sosnowcu na rozprawie w dniu 31 bm., po wysłuchaniu świadków oraz wywodów d-ra Wонера, uwolnił Goskę od winy i kary.

Warszawa. Sąd Okręgowy w Warszawie zatwierdził wyrok sądu grodzkiego w Łowiczu, uwalniający od winy i kary sześciu ludowców, oskarżonych o zatrzymywanie furmanek podczas strajku chłopskiego. Od wyroku sądu grodzkiego wniosła odwołanie policja.

FOTOGRAFIE POLICYJNE NIE WYSTARCZAJĄ.

Rzeszów. Podczas strajku chłopskiego w ub. roku policja rzeszowska porobiła zdjęcia fotograficzne chłopów, spokanych na drogach. Zostali oni oskarżeni o zatrzymywanie furmanek, a następnie ukarani administracyjnie. Wskutek odwołania sprawy znalazły się przed Sądem Okręgowym w Rzeszowie, który wydał wyrok uniewinniający w stosunku do 16 oskarżonych wychodząc z założenia, że fotografia jeszcze nie jest dowodem, że oskarżeni, aczkolwiek znajdowali się na drogach, mieli zatrzymywać furmanki. W stosunku do 2 oskarżonych co do których były dalsze dowody, wyrok został zatwierdzony.

GRUŻLICA PŁUC

jest nieuleczalna i ostatecznie, nie robiąc różnicy dla pól, wieku, i stanu pociągają bardzo wiele ofiar. Przy zwalczaniu chorób płucnych, bronchitów, grypy, uporczywego męczącego kaszlu itp. stosuj:

pp. Lekarzy

„BALSAM TRIKOLAN - AGE”

który ułatwia wydzielenie się płwocin u nowo-
wa kaszel, wzmacnia organizm i samopoczucie
chorego, oraz powiększa wagę ciała.

Tajemnicze zniknięcie łodzi podwodnej

Paryż. „Intransigeant” podaje sensacyjną wiadomość, że łódź podwodna hiszpańskiego rządu republikańskiego (C. 4), która od kilku tygodni znajdowała się w porcie Verdon u ujścia Girondy w celach naprawy w ubiegłą sobotę na głą zniknęła.

Przypuszczają, że łódź podwodna „C. 4” wypłynęła w nocy z piątku na sobotę bez uprzedzenia władz francuskich z zamiarem dotarcia przez cieśninę Gibraltarską do jednego z republikańskich portów śródziemnomorskich. (ATE)

Patrole narciarskie poszukują samolotu w Karpatach

Już tydzień przeszło trwają poszukiwania rumuńskiego lotnika wojskowego Nicolae, który odleciał 9 b. m. z lotniska w Buzau.

Przypuszczalnie rozbił się on o skały w Karpatach.

Ponieważ poszukiwania w górach przy pomocy samolotów pozostały bez rezultatów, obecnie samoloty poszukują wojskowe patrole narciarskie.

Tajemnica Wieży

POWIEŚĆ KRYMINALNA

PRZEKŁ. EUGENIUSZA BAŁUCKIEGO

42

Pani Fenwick westchnęła przewracając oczami.

— Mijamy nadzieję, że ojca nie spotkało nie złego. Jeśli go nie ma w domu, trzeba szukać gdzie indziej. Może panna Forster będzie co wiedziała.

— Słusznie. Dziękuję ci, Mary. — Panie Harrigan, proszę zapytać pannę Forster. Prawdopodobnie znajduje ją pan w ogrodzie.

John opuścił hall. Okrążając dom, ujrzał pannę Forster kroczącą alejką prowadzącą do altany. W lewej ręce niosła pusty koszyk.

— Dzień dobry, panie Harrigan! — zawołała z daleka. — Chce mi pan pomóc w zbieraniu owoców?

John zbliżył się szybko.

— Szukam pana Lawrence'a. Zginął jak szpilka w stogu siana. Na gorze go nie ma i w ogóle dziś

go jeszcze nikt nie widział. Nawet herbaty nie pił rano.

Agata Forster spojrzała ze zdziwieniem na Johna, któremu się zdało, że dostrzegł cień przerażenia w jej oczach.

— Taa?... — powiedziała przeciągle. — Gdzież on może być? Oczywiście, nie zawsze wiadomo, jak pomyśli mu przyjdzie do głowy, ale nie sądzę, by gdziekolwiek wyjechał poza granicę majątku... Halo, Rankin! — zawołała do stajni greta, wprowadzającego ze stajni szkapę, która ze wszystkich sił się opierała tej czynności. — Nie widzieliście przypadkiem pana Lawrence'a?

Rankin machnął ręką i coś mruknął, potrząsając głową.

— W takim razie będziemy go

szukali! — oświadczyła stanowczo panna Forster stawiając koszyk na ziemię. — Niech pan idzie do parku prawą stroną, ja pójdę lewą. Tam się spotkamy.

Oddaliła się szybkim krokiem. John skręcił na drogę, biegnącą w kierunku Allendale House. Słyszał jak panna Forster wołała Edwina Lawrence'a. Wkrótce zawtórował jej męski głos. John poznał Roberta Lawrence'a, który przyłączył się widocznie do poszukiwań!

John złożył dłonie w trąbkę.

— Panie Lawrence! Panie Lawrence!...

Słyszał tylko poszum wiatru w lesie i cichnące nawoływania panny Forster i Roberta Lawrence'a.

Zatrzymał się przy wyłomie w parkanie pogranicznym.

Może właśnie do Allendale House i zatelefonować przy tej sposobności do inspektora Hardwego?

Po krótkim namyśle odrzucił ten projekt i udał się dalej wzdłuż drewnianego ogrodzenia do miejsca, od którego zaczynał się mur działający posiadłość Lawrence'ów od szosy. W tej części parku John jeszcze nie był.

Pod murem przepływał wąski strumyk. John poszedł z jego biegiem i po dziesięciu minutach nie-

wygodnej drogi znalazł się przed kratą splecioną z grubych prętów żelaznych. Przecież stała na pół rozwalona stróżówka gęsto porośnięta bluszczem. John zajrzał do wnętrza przez rozbite okno, lecz nie dostrzegł nie godnego uwagi.

Przekonawszy się, że furtka w kracie była zamknięta, powędrował dalej. Po przejściu kilku kroków ujrzał nagle coś białego w krzakach.

Pochylił się, podniósł zmięty kawałek papieru. Rozwinął go i przeczytał kilka wierszy skreślonych ołówkiem. Zdania były niekompletne, ponieważ brakowało połowy kartki.

„Stary coś zwąchał, będą mógł się pozbyć... ślaniec już u mnie był i ze... wszystkie są b. trujące...”

John patrzył z rosnącym zdziwieniem na świstek papieru. Uczeń, że go ogarnia strach — treść była zupełnie jasna. Ale o kogo chodziło?... I kto to pisał?...

Obszukał wszystko dokoła w promieniu kilku metrów w nadziei, że brakująca połówka da mu odpowiedź na te pytania, lecz nie znalazł nic oprócz korka od butelki, na który oczywiście, nie zwrócił żadnej uwagi.

Wiadomości bieżące

Sobota 23 kwietnia 1938 r.

Sobota: Wojciecha
Wschód słońca: 4,23; zachód: 18,45
Niedziela: Feliksa
Wschód słońca: 4,21; zachód: 18,47
Poniedziałek: Marka Ewang.
Wschód słońca: 4,19; zachód: 18,48

DZISIEJSZY NUMER „GAZETY“
wydajemy w objętości 6 stron. Zrazem dodajemy bezpłatny dodatek „GOŚĆ ŚWIATECZNY“.

WOJ. CENTRALNE

ZGON WETERANA 1863 R.

P i o t r k ó w — W Piotrkowie zmarł w wieku lat 96 Walenty Ozoria-Koleczko, weteran powstania 1863 r. Zmarły był kawalerem „Virututi Militari“, nestorem leśników polskich i autorem wielu dzieł naukowych.

ZBRODNIĄ PO PIJANEMU

Ł ó d ź — W nocy z dn. 18 na 19 bm. w polu przylegającym do łódzkiego przedmieścia Bałuty doszło do awantury między pijanymi: Józefem Podgonowskim a zięciem jego Janem Separowskim. W czasie awantury Podgonowski rozpruł zięciowi nożem brzuch, powodując wypływanie jelit i śmierć. Zabójcę aresztowano.

BEZ HIGIENY NIEMA ZDROWIA

Należy więc pamiętać, że tylko **Proszki z Kogutkiem „Migreno-Nervosin“ Gaseckiego**, higienicznych **torbkach**, wykonywane bez dotyku rąk, dają gwarancję całkowitej higieny.

WIELKI POŻAR

W r s z a w a — We wsi Gacminy młocińskiej, w zagrodzie Józefa Nasłodka bawili się dzieci wzniesionym ognia na kuchni. Podczas tej zabawy iskra padła na łóżko i płomień ogarnął domostwo, przeniosły się na obórę, stajnię, szopę, a następnie na sąsiednie zabudowania Broni Warzłowieza, gdzie również strawił doszczętnie dom mieszkalny, obórę i stodołę. Dzieci zdołały uciec z płonącego domu. Straty wynoszą ok. 60.000 złotych.

ŚMIERĆ 2 OSÓB POD KOŁAMI AUTOBUSU

W a r s z a w a — Przy zbiegu ul. Grchowskiej i Mińskiej w Warszawie autobus Polskich Linii Autobusowych najechał na jadącą z przeciwnej strony dorożkę powożoną przez podchmieleczonego dorożkarza Wacława Lenwecka. Dorożkarz oraz jadący dorożką pasażer Janusz Bosko wypadli na jezdnię i dostali się pod tylne koła autobusu. Obaj ponieśli śmierć.

MAŁOPOLSKA

DWIE OSOBY ZABITE W BÓJCIE

M y ś l e n i c e — Onegdaj w południe we wsi Brzozowo w pow. myślenickim na tle porachunków osobistych wynikła bójka między miejscowymi parobczakami. Dwie osoby zostały zabite, dwie — ciężko ranne.

POLICJANT ZABIŁ ŚCIGAJĄCEGO PRZESTĘPCĘ

K r a k ó w — W nocy na wtorek ok. godz. 24-tej w Woli Duchackiej po Krakowie posterunkowy, pełniący służbę, natknął się na poszukiwanego od dawna włamywacza i złodzieja — Drożdżika. Drożdżik na widok policjanta zaczął uciekać. Posterunkowy ratował się za nim w pościg, nawołując do zatrzymania się i grożąc użyciem broni.

Kiedy wezwania te nie odniosły skutku, posterunkowy strzelił z rewolweru służbowego, trafiając ściganego w tył głowy. Drożdżik zginął na miejscu. Był on wielokrotnie karany za włamania, kradzieże mieszkaniowe, sklepowe oszustwa i szantaże, a ostatnio był poszukiwany przez sąd dla odsiedzenia kary 6 miesięcznego więzienia za kradzież.

POŚCIG I ZABICIE WŁAMYWACZA

K r a k ó w — Nocy ub. posterunkowy PP., pełniący służbę w dzielnicę przedmiejskiej w Woli Duchackiej natknął się na poszukiwanego oddawanego włamywacza Józefa Drożdżika. Gdy Drożdżik nie usłuchał wezwania do zatrzymania się, posterunkowy wystrzelił z rewolweru, kładąc go trupem.

Lwica rozszarpała 9-letniego chłopca

W cyrku wędrownym, który na okres świąteczny przybył do Ostrowca kieleckiego, lwica rozszarpała 9-letniego chłopca.

Niezwykły ten wypadek wydarzył się w chwili, gdy pracownicy

cyrku przystąpili dopiero do rozbijania namiotów. Wokół wozów z kłatkami dzikich zwierząt zgromadziło się wielu gapiów. Jeden z nich — jak się później okazało, nie trzeźwy — chciał swemu 9-letnie-

mu kuzynkowi pokazać z bliska lwę i uchylił drzwi klatki.

Znajdująca się w klatce lwica rzuciła się na chłopca i wciągnęła go do wnętrza.

Na krzyk dziecka przybiegli z pomocą pracownicy cyrku.

Lwica porzuciła swoją ofiarę, ale w zamieszaniu zdołała wyskoczyć z klatki i schroniła się w bramie pobliskiego domu. Z trudem zdołano ją ująć.

Poraniony chłopiec zmarł po paru godzinach w szpitalu.

14 pasażerów rannych

w katastrofie autobusowej

Na szosie z Łodzi do Warszawy, w pobliżu Głowna, spadł wskutek defektu do przydrożnego rowu autobus międzymiastowej komunikacji samochodowej, w którym jechało 14 pasażerów. Autobus został poważnie uszkodzony. Niemal wszyscy pasażerowie odnieśli cięższe i lżejsze obrażenia. Ciężko rannych umieszczono w ambulatorium Ubezpieczalni Społecznej w Głownie, lżej rannych — przewieziono do Łodzi.

WYŁOWIENIE ZWŁOK 2 - CH PRZEMYTNIKÓW

S t a n i s ł a w ó w — Z Czeremoszu w pow. kosowskim nad granicą polsko - rumuńską wyłowiono zwłoki 2 Huculów: Michała Łukienchuka i Onufrego Gawryłaka. Przy zwłokach Gawryłaka znajdował się worek wypełniony fiolkami wódki rumuńskiej. Utonął on w czasie przepływania się przez Czeremosz z przemytem z Rumunii do Polski.

ARESztOWANIE 19 KOMUNISTÓW

S t a n i s ł a w ó w — Na polecenie sędziego śledczego S. O. w Stanisławowie przeprowadzono rewizję u znanych w powiecie tłumackim komunistów, przy czym aresztowano 19 osób, które zostały odstawione do aresztów Sądu Okr. w Stanisławowie.

KRESY WSCHODNIE

PODCHORAŻOWIE BUDUJĄ SZKOŁĘ

R ó w n e — Szkoła podchorążych rezerwy w Równym z inicjatywą budowę czteroklasowej szkoły powszechnej we wsi Ożgów w pow. kotopolskim. Szkoła wzniesiona zastrzeżeniem ze składek i imprez kulturalnych organizowanych przez podchorążych.

Przy schorzeniach woreczka sercowego, zastawek sercowych, mięśnia sercowego i nerwów serca, mała szklanka naturalnej wody gorzkiej **Franciszka Józefa** stosowana rano na czczo, oczyszcza jelita i skutecznie sprzyja trawieniu, nie wywołując żadnych przykrych objawów.

Tajny skład amunicji w płonącym domu

We wsi Sienkiewice, powiatu łuninieckiego wybuchł niebezpieczny pożar. Ogień powstał jednocześnie w dwóch zabudowaniach.

Z pomocą pospieszył oddział KOP-u pod dowództwem mjr. Dyszkiewicza.

Silny wicher bardzo utrudniał akcję ratunkową i cała wieś zagrożona z ponad 100 domów była zagrożona, lecz dzięki energicznej akcji kopistów spłonęło tylko dwie zagrody.

Akcja ratunkowa była również i z tego powodu utrudniona, bo-

wiem nastąpiły niespodziewane wybuchy ukrytej potajemnie w tych zabudowaniach amunicji. Policja prowadzi obecnie w tej sprawie energiczne dochodzenie.

TRAGICZNA KATASTROFA MOTOCYKLOWA

C h o r z ó w — W Łagiewnikach na Śląsku u zbiegu ulic Grażyńskiego i Krzyżowej jadący na motocyklu artylerzysta Michał Kola i Jan Włodarek wpadli na samochód ciężarowy z Bydgoszczy i obaj odnieśli tak ciężkie obrażenia że przewiez. do szpitala nazajutrz zmarli.

Notowania giełdowe ziemiopłodów

z dnia 21 kwietnia 1938 r. — Płacono złotych za 100 kg:

	Warszawa	Poznań	Kraków	Bydgoszcz
Pszonica zbier.	27,50—28,00	24,25—24,75	27,25—27,50	23,75—25,00
Żyto zbierane	20,25—20,75	18,50—18,75	20,75—21,00	18,75—19,00
Jęczmień	16,75—18,00	16,25—17,50	17,75—18,00	16,75—17,25
Jęczmień brow.	19,50—20,00	—	—	—
Owies	19,75—22,00	16,50—18,00	19,25—19,75	17,75—18,25
Maka pszen. 35%	37,50—39,50	36,50—37,50	36,75—38,00	37,75—38,75
Maka żytnia 65%	28,25—28,75	27,50—28,50	31,75—32,25	28,75—29,25
Chleb pszenne	14,75—15,25	13,75—14,50	13,75—14,25	14,25—14,75
Chleb żytni	12,25—12,75	12,25—13,25	13,00—13,50	12,50—13,00
Rzepak zimowy	53,00—54,00	54,00—55,00	54,50—55,50	51,00—53,00
Groch polny	24,00—26,00	—	26,50—27,50	23,00—25,00
Groch Wiktorja	28,00—29,00	22,00—24,50	29,50—31,00	22,00—25,00
Kuchny rzepak	15,25—15,75	16,00—17,00	19,00—19,50	16,75—17,50
Kuchny lniane	19,50—20,00	20,00—21,00	22,25—23,75	20,50—21,25
Ziemniaki sz. z 10	—	—	4,00—4,25	4,50—6,00
Gryka	—	—	—	—
Słoma lni. żyt.	—	4,75—5,00	—	—
Słoma prasow. „	6,00—6,50	5,50—5,75	—	6,25—6,50
Siano lni. „	—	7,10—7,60	7,50—8,50	7,50—8,00
Siano prasow. „	8,00—9,00	7,75—8,25	—	8,50—9,00

Ceny żyta zagranicą:

Berlin —; Praga 30,17; Hamburg (żyto amerykańskie bez cła) 23,33
Wartość dolara: 5,25 —; Wartość gramu złota: 5,92

CENY NASION

W środę dn. 20 bm. notowano na giełdach krajowych następujące ceny w złotych za 100 kg nasion:

Warszawa. Wyka jara 22,00—23,00; ozi ma —; peluska 25,25—26,25; lubin niebieski 13,50—14,00; żółty 14,25—14,75; seradela 95 proc. czystości 35,50—33,50; rzepak zimowy 53,00—54,00; jary 51,00—52,00; rzepak zimowy 49,00—50,00; jary 49,00—50,00; siemie lni. b. 90 proc. 47,00—48,00; mak niebieski 115—120,00; gorczyca z work. 37,00—39,00; konieczyna czerwona surowa bez grubego kan. 100,00—110,00; czerwona bez kan. o czyst. 97 proc. 125,00—135,00; biała surowa 190,00—210,00; biała bez kan. o czyst. 97 proc. 220,00—240,00; szwedzka 245,00—280,00; przelot 115,00—125,00; ragras angielski 95 proc. cz. 90 proc. 70,00—80,00; lucerna franc. z workiem 195,00—205,00; koński zab pol.-afr. nr. 2 z workiem 25,00—26,00; koński zab amerykański 32,50—33,50; nasiona buraków pastewnych (zółte Eke. hodow.) 75,0—85,00; marchwi pastew. (biała zielonogł.) 150,00—170,00.

Radloprogram z Warszawy

PIATEK, 22 kwietnia.

Warszawa. 6.15 Pieśń i gimnastyka; 6.40 Muzyka z płyt; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Muzyka (płyty); 8.00 i 11.15 Audycja dla szkół; 11.40 Płyty; 11.57 Sygnał czasu; 12.03 Audycja południowa; 15.30 Wiadomości gospodarcze; 15.45 „Mój swarny” — opowiadanie dla dzieci; 16.00 Rozmowa z chorymi; 16.15 Koncert ork. detej; 16.50 Pogadanka aktualna; 17.00 Pogadanka; 17.15 Recital fortepianowy; 17.50 Przegląd wydawnictw; 18.00 Wiadomości sportowe; 18.10 Nowe piosenki francuskie (płyty); 18.35 Audycja dla wsi; 19.00 Teatr Wyobraźni: „Mistrzini” czyli „Komedia miłości i cnoty”; 19.30 Duet mandolinowy; 19.50 Muzyka z płyt; 20.15 Dziennik wieczorny; 20.30 Koncert europejski z Norwegii (wyk.: orkiestra i chór Tow. Filharmonicznego w Oslo); 21.30 Koncert rozrywkowy z Poznania; 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i przegląd prasy.

SOBOTA, 23 kwietnia.

Warszawa. 6.15 Pieśń Kiedy ranne wstają zorze; 6.20 Gimnastyka; 6.40 Muzyka; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Muzyka (pł.); 8.00 i 11.15 Audycja dla szkół; 11.45 Dawna muzyka skrzypcowa (płyty); 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.03 Audycja południowa; 15.30 Wiadomości gospodarcze; 15.45 Teatr Wyobraźni dla dzieci;

16.15 Muzyka orkiestrowa; 16.50 Pogadanka aktualna; 17.00 Felieton; 17.15 Recital śpiewaczy; 17.50 Nasz program; 18.00 Wiadomości sportowe; 18.10 Pogadanka społeczna; 18.15 Gitary (płyty); 18.35 Audycja dla wsi; 19.00 Audycja dla Polaków za granicą; 19.50 Pogadanka aktualna; 20.00 Muzyka taneczna; 20.45 Dziennik wieczorny i pogadanka aktualna; 21.40 Konkurs Chórów Regionalnych; 22.15 „Święty Jur — grom wiosenny”, audycja literacko-muzyczna; 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, Przegląd prasy i komunikat meteorologiczny.

Niedziela 24-go kwietnia.

Warszawa. 8.00 Sygnał czasu i „Polonez Wielkanocy”; 8.05 Dziennik poranny; 8.15 Audycja dla wsi; 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła o. o. Dominikanów (transm. przez Lwów); 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.03 Poranek symfoniczny z Poznania; 13.10 Opowieść; 13.30 Muzyka obiadowa; 14.45 Audycja dla wsi; 16.45 Opowieść; 17.00 Podwieczorek przy mikrofonie — transmisja z Tarnopola przez Lwów; 19.00 Powszechny Teatr Wyobraźni; 19.25 Transmisja z II dorocznego biegu „Raszyn — Warszawa o nagrodę Polskiego Radia”; 19.40 „Słynni wirtuozzi” (XIX audycja); 20.35 Program na jutro; 20.40 Przegląd polityczny; 21.00 Wiadomości

sportowe z R. P. R.; 21.14 „Wesoła Syrena”; 22.05 Opowieść; 22.55 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego, wiad. sportowe i komunikat meteorologiczny.

PONIEDZIAŁEK, 25 kwietnia.

Warszawa. 6.15 Pieśń Kiedy ranne wstają zorze; 6.20 Gimnastyka; 6.40 Muzyka; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Muzyka; 8.00 i 11.15 Audycja dla szkół; 11.40 Od warsztatu do warsztatu; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.03 Audycja południowa; 15.30 Wiadomości gospodarcze; 15.45 Z pieśnią po kraju; 16.15 Koncert orkiestrowy; 16.50 Pogadanka aktualna; 17.00 Olbrzymie napięcie elektryczności — odczyt; 17.15 Recital wiolonczelowy; 17.50 Pogadanka sportowa i wiadomości sportowe; 18.10 Utwory fortepianowe (płyty); 18.35 Audycja dla wsi; 19.00 Audycja żołnierska; 19.30 Dyskutujemy; 19.50 Pogadanka aktualna; 20.00 Historia tańca; 20.40 Dziennik wieczorny; 20.50 Pogadanka aktualna; 21.00 Giacomo Puccini: „Tosca” — opera w 3-ach aktach (płyty); 21.40 Nowości literackie; 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i przegląd prasy oraz komunikat meteorol.

WTOREK, 26 kwietnia.

Warszawa. 6.15 Pieśń Kiedy ranne wstają zorze; 6.20 Gimnastyka; 6.40 Muzyka; 7.00 Dziennik poranny; 7.15 Muzyka; 8.00 i 11.15 Audycja dla szkół; 11.40 Muzyka z

płyt; 11.57 Sygnał czasu i hejnał z Krakowa; 12.03 Audycja południowa; 15.30 Wiadomości gospodarcze; 15.45 Moje wielkie zmartwienie — opowiadanie dla dzieci; 16.05 Przegląd aktualności finansowo-gospodarczych; 16.15 Koncert solistów; 16.50 Pogadanka aktualna; 17.00 Wśród szleuchów — pogadanka; 17.15 Wielkanoc pod starą corkiewką; 17.50 Żelazo w Tatrach i Karpatach — pogadanka; 18.00 Wiadomości sportowe; 18.10 Skrzynka techniczna; 18.35 Audycja dla wsi; 19.00 Audycja literacka; 19.30 Altówka i wiolonczela; 19.50 Pogadanka aktualna; 20.00 Wielkie potpourri na motywach z operetek; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Pogadanka aktualna; 21.00 Koncert symfoniczny; 22.00 Muzyka taneczna; 22.50 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego i przegląd prasy oraz komunikat meteorol.

Odpowiedzi redakcji

— p. Gudejko Anna, Rajbrot-Nagórze. Brakujące egzemplarze wysłano. Oplacono marzec i 1 zł 10 gr na kwiecień.

— Smigularz Mikołaj, Koniuszki Siem. Prosimy nadesłać swoją pracę dla oceny.

ZDUMIEWAJĄCY WYNALEZK NOWEGO PUDRU DO TWARZY! „Eterychny” puder ten jest dziesięciokrotnie cieńszy

NATURALNIE WYGLĄDAJĄCE piękno — nie sprawia wrażenia „maquillage'u”

Puder ten spreparowany jest nowym, niezwykłym sposobem. Jest on tak lekki, że utrzymuje się w powietrzu. Oto nowy „Eterychny” Puder Tokalon. Puder ten jest niewidoczny na twarzy. Nie czyni wrażenia „maquillage'u”, lecz nadaje naturalne piękno. Nie zawiera ziarnistych cząstek, które drażnią pory, tworząc wagi lub plamy. „Eterychny” Puder Tokalon przylega do skóry w ciągu 8-u godzin. Kładzie on kres tłustej, świecącej skórze i połyskowi nosa. Nie należy się już więcej zbyt często pudrować! Ani deszcz, ani wiatr lub pocenie się nie zepsują świeżej cery, którą puder ten nadaje. Osiągnij dziś jeszcze fascynujące piękno przez zastosowanie „Eterychnego” Pudru Tokalon. W razie niezadowolona — zwrot pieniędzy.

Próbkę od **BOLU GŁOWY** dla dorosłych ze zn. fabry. **KOWALSKINA** stosuje się również przy **PRZEZIĘBIENIU** **GRYPE** i **KATARZE**

SPRZEDAŻ Osada buraczana - analacyjna 62 morgi sprzedam Suchary pow Wyrzysk Petrykowski (5) Gospodarstwo 100 morg. ziemia pasenna, 16 m. laki i 4 m. lasu liściastego. żywy i martwy inwentarz, maszynowe zabudowania sprzedam Cenna według ugody Abramowski Leon. Turzyniec, poczta Wiewiórki, powiat Grudziądz. (62) Parcele rolne, ogrodnicze, rzemieślnicze i robotnicze przy mieście Grudziądz. a tylko rolni od 1 ha pod Wyrzyskiem na dogodnych warunkach zapłaty do sprzedania. Informacji udziela L. Gulewicz, pełnomocnik Poznań, Pl. Nowomiejski 9.	NAUKA „Buchalterryne” Współczesne Wykłady Warszawa, Nowogrodzka 48. gwarancja wieloletnia samodzielną pracę! Zamiejscowym korespondencyjnie Buchalterii nowoczesnej korespondencji sześciojęzycznej wycząm listownie. Żądajcie prospektów. Autor Agnienko, Kolno g. (31) Wytwórnia instrumentów muzycznych. Franciszek Niewczyk Lwów ul. Grodecka 2-B poleca najtaniej wszelkie instrumenty oraz przybory. Przyjmuje naprawy. Cenniki na żądanie	ROZNE Jakanie usuwa pedagog - specjalista, liczne podziękowania. S. Janosz, Legionowo k Warszawy Żle słyszysz? Masz szum lub cieknięcie z uszu? Żądasz bezpłatnego prospektu na sztuczne bębniaki. „Eso” nia, Kraków, Olsza.
--	--	---

St. beśniowski

O nawozach pomocniczych

cena wraz z przesyłką 1.75 zł.

Powyzszą książkę wysyłamy tylko za poprzednim nadesłaniem pieniędzy

Zakłady Graficzne i Wydawnicze
Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu

KSIĄŻKI ZA BEZCEN

DRUGI katalog książek po cenach znizonych „Wiosna 1938” wysyla darmo

DOM KSIĄŻKI POLSKIEJ Warszawa, Plac 3 Krzyży 8 (drugie podwórze)

Sprzedaż na miejscu i w księgarniach

Humor

Przygody pana Agapity.

Zaburzenia ŻOŁĄDKOWE

sa przyczyną powstawania różnych chorób, odbierają apetyt, tworzą złą przemianę materii. Należy dbać o normalne funkcjonowanie żołądka i kiszek przez regularne wypróżnienie.

ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAUERA

stosują się przy obstrukcji, normują trawienie, czyszczą łagodnie i bezbolesnie, przeciwdziałają tworzeniu się tłuszczu, wydalać substancje gnilne, nie wywołują przyzwyczajenia. Stosowane są również skutecznie w cierpieniach wątroby, nerek i pęcherza, kamicy żółciowej, reumatyzmie, artretyzmie, hemoroidach i otyłości.

ZIOŁA Z GÓR HARCU
DRA LAUERA